

TERVETULOA ETÄRYHMÄILTÄAN!

Aloitamme klo: 18.00.

Illasta tehdään tallenne, joka on käytettävissänne jälkikäteen. Tallenteessa voi näkyä osallistujien nimiä ja heidän puheensa kuuluu.

Keskustelukenttään kirjoitetut viestit eivät tallenteessa näy.

- ✓ Tarkistathan, että laitteesi mikrofoni ja kamera ovat suljettuina. Kiitos!
- ✓ Kirjoitatko keskustelukenttään kuka/keitä ja mistä osastosta osallistuu?

ENSIAPURYHMIEN ETÄRYHMÄILTÄ 8.9.2021

- Vakava allerginen reaktio ja anafylaktinen sokki
- Kela-taxilla päivystyksestä jatkohoitoon?

Allerginen reaktio

- Elimistön puolustus kohdistuu lähtökohtaisesti vaarattomaan tekijään (esim. siitepölyt, eläinpölyt, ruoka-aineet ja lääkeaineet).
- Tyypillisiä oireita ovat: nenän tukkoisuus ja vuotaminen, silmien kutina ja vuotaminen, kutina iholla, ihottuma.
- Oireet voivat kehittyä nopeasti tai noin vuorokaudenkin viiveellä.
- Oireita voi helpottaa ja välttää vähentämällä aiheuttajalle altistumista. Toki hoidetaan myös lääkkeillä.
- Useimmiten oireita voi hoitaa itse.
- Hengitysvaikeuksissa voidaan tarvita ensiapua.

Vakava allerginen reaktio = anafylaktinen reaktio

- Äkillinen yliherkkyyssreaktio
- Tyypilliset aiheuttajat:

ampiaisen tai mehiläisen myrkky

ruoka-aineet (mm. pähkinät, muna, maito, kala, äyriäiset, selleri)

Anafylaktinen reaktio

- **Oireet**

- alkavat hyvin nopeasti altistumisen jälkeen (myös 10min-4h. kuluttua rasituksessa)
- kehittyvät muutamassa minuutissa merkittävästi
- huippu saavutetaan 10-30 min.
- ohi mentyään saattaa alkaa uudelleen
→ seuranta 6-10h.

Oireet:

- **Alkavat tavallisesti voimakkaalla kihelmöinnillä ja kutinalla kämmenpohjissa, hiuspohjassa ja huulissa. Voi tuntua myös vain/lisäksi kurkussa, kielessä ja suun limakalvoilla.**
- **Sitten, muutamassa minuutissa:**

Kutina
leviää
kaikkialle
kehoon

Iholle tulee punoitusta,
leahduksia ja voi
nousta
nokkosrokkopaukamia

Kurkkua kuristaa,
yskittää, ääni
kähertyy ja
hengitys saattaa
vinkua

Vatsakipu,
krampit,
oksentaminen,
ripuli.

Iholle tulee turvotusta,
erityisesti huuliin, silmäluomiin
ja kasvojen alueelle

Syke
kiihtyy

Anafylaksia on hyvin todennäköinen, kun mikä tahansa kolmesta kohdasta toteutuu:

1. Iho ja/tai limakalvo-oireen äkillinen alku ja vähintään toinen seuraavista:
 - a. Hengenahdistus
 - b. Verenpaineen lasku tai siihen liittyvät oireet.
2. Todennäköiselle allergeenille altistuksen jälkeen esiintyy vähintään 2 seuraavista:
 - a. Iho ja/tai limakalvo-oireet
 - b. Hengenahdistus
 - c. Verenpaineen lasku tai siihen liittyvät oireet
 - d. Pitkittyvät gastrointestinaaliset oireet.
3. Tunnetulle allergeenille altistumisen jälkeen esiintyvä verenpaineen lasku
 - a. Lapsilla matala systolinen verenpaine tai 30 % lasku systolisessa verenpaineessa.
 - b. Aikuisilla systolinen verenpaine alle 90 mmHg tai 30 % lasku perustasosta.

Anafylaktinen **sokki**

- Sokki= verenkierron häiriötila
- Anafylaksia saa verisuonet laajenemaan
 - verenpaine laskee
 - kudosten verenkierto ja hapensaanti riittämöntä
- Sokin oireet: tihentynyt hengitys, nopeutunut syke, pahoinvointi, levottomuus, kylmä ja kalpea ja hikinen iho, janon tunne ja tajuttomuus

Anafylaktisen reaktion ensiapu

- SOITA 112
- Auta asentoon jossa on hyvä olla
- Jos autettavalla on adrenaliinikynä eli autoinjektorit (kauppanimet: EpiPen & Jext) avusta lääkkeen antamisessa
- Adrenaliini pistos voidaan toistaa (uusi kynä) jos oireet eivät helpota 5-15 minuutissa tai ne palaavat takaisin.
- Toimi tilanteen vaatimalla tavalla, älä jätä autettavaa yksin.

JOS ADRENAALIINIA EI OLE SAATAVILLA:

- Autettavalle voidaan antaa 3kpl kyypakkauksesta, mutta vain jos hän pystyy nielemään.
- Teho tulee myöhemmin ja kortisoni (kyytabletin vaikuttava aine) nimenomaan jarruttaa/estää oireita tulemasta myöhemmin
- Teho ei ole sama kuin adrenaliinillä

EpiPen:

Laitteen ominaisuudet

Sininen turvakorkki

Estää EpiPen®-autoinjektorin laukeamisen vahingossa

Ohjeet

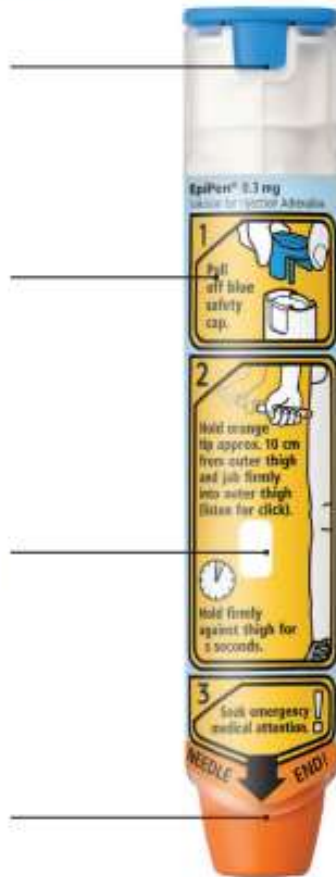
Yksityiskohtaiset, vaiheittaiset ohjeet laitteen kyljessä mahdollistavat annoksen antamisen hätätilanteessa nopeasti

Tarkastusikkuna

Tarkasta säännöllisesti, että liuos on kirkasta ja väritöntä. Jos liuoksen väri muuttuu, ota yhteyttä apteekkiin EpiPen®-valmisteen vaihtamiseksi.

Oranssi neulansuojus

Neulansuojus peittää neulan sekä ennen autoinjektorin käyttöä että sen jälkeen.

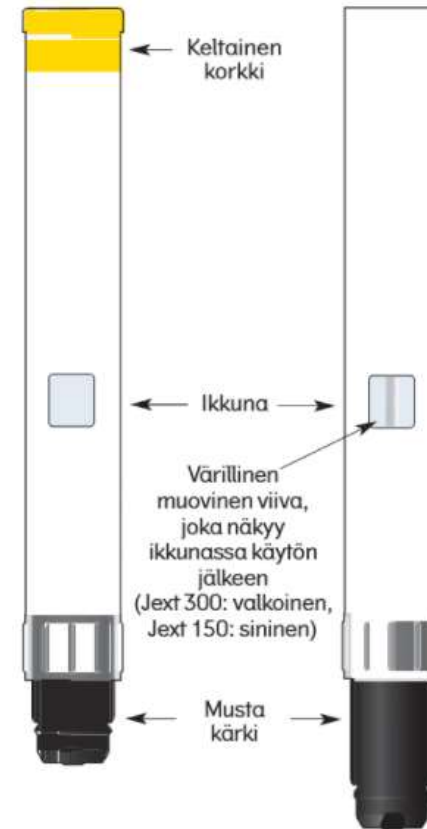

Punainen Risti

Jext:

Ennen käyttöä

Käytön jälkeen

1. Ota Jext-injektori vahvempaan käteesi (käteen, jolla kirjoitat), niin että peukalosi on lähinnä keltaista korkkia.

2. Vedä keltainen korkki pois vapaalla kädelläsi.

3. Aseta injektorin musta kärki kohtisuorassa kulmassa (noin 90 asteen kulmassa) reiden ulkosivua vasten.

4. Paina injektorin musta kärki lujasti reiden ulkosivua vasten, kunnes "klik"-ääni vahvistaa, että pistäminen on alkanut. Pidä injektorin paikallaan reittä vasten 10 sekuntia (laske hitaasti kymmeneen) ja ota se sitten pois. Musta neulansuojus palautuu automaattisesti neulan päälle.

5. Hiero pistoskohtaa 10 sekuntia. Hakeudu heti lääkärin hoitoon. Soita 112 ja pyydä ambulanssi anafylaksian vuoksi.

Ohjevideo adrenaliinikynän käyttöön:

<https://www.youtube.com/watch?v=Q1WtoOPICKU>

- Ensiapupäivystäjän osaamisen varmistamiseen kuuluu tänä vuonna **teoriakertaus ja käytännön harjoittelu anafylaktisesta reaktiosta.**
- Käytännön **harjoittelu omassa ryhmässä** tämän ryhmäillan jälkeen.
- Harjoitelkaa adrenaliinin antamista **HARJOITUSKYNÄLLÄ**, niitä saa ostettua apteekeista, hinta noin 5€/kpl.

KYSYMYKSIÄ/KOMMENTTEJA?

TAUKO

Kela-taksin käyttö päivystyksestä jatkohoitoon siirtymisessä

- ✓ Aina ei tarvita ambulanssia jatkohoitoon siirtymisessä.
- ✓ Noudattaako autettava kehotusta lähteä jatkohoitoon, erityisesti jos se maksaa paljon (tavallinen taksi)?
- ✓ Vaihtoehtona tilata ns. Kela-taksi

Punainen Risti

Seuraatte juuri lähetystä tästä taksista.

Meillä on mahdollisuus päästä näkemään kyseinen paaritaksi myös sisäpuolelta.

Kenellä on oikeus käyttää Kela-taksia?

Taksin käyttö **terveydentilan** tai huonojen liikenneyhteyksien **vuoksi**.

- Tarvitaan terveydenhuollon antama todistus
- Päivystäjän arvio jatkohoidon tarpeesta riittää, todistus kirjoitetaan päivystyksestä
- Omavastuu 25€/matka = koko matkan hinta autettavalle
- Korvauksen saaminen edellyttää taksin tilaamista maakunnallisesta tilausnumerosta
- Muualta tilatusta taksimatkasta Kela ei maksa korvausta.

Maakunnallinen tilausnumero

- Soitto alueelliseen tilausnumeroon on maksuton.
- Jos et tiedä mihin alueeseen kuntasi kuuluu, voit tarkistaa sen: [Kela-taksi kuntalista](#)

Etelä-Savo 0800 302 245

[PRO-Keskus Oy](#)

Etelä-Karjala 0800 50 123

[Taksi Saimaa Oy](#)

Kymenlaakso 0800 302 333

[Kymenlaakson Taksi Oy](#)

EA-ryhmässä kannattaa **ottaa tavaksi tarkistaa tilausnumero** vaikka vuoden alussa ja ennen kesän päivystyksiä.

- Kenen vastuulla?
- Mihin tilausnumero merkitään ylös?

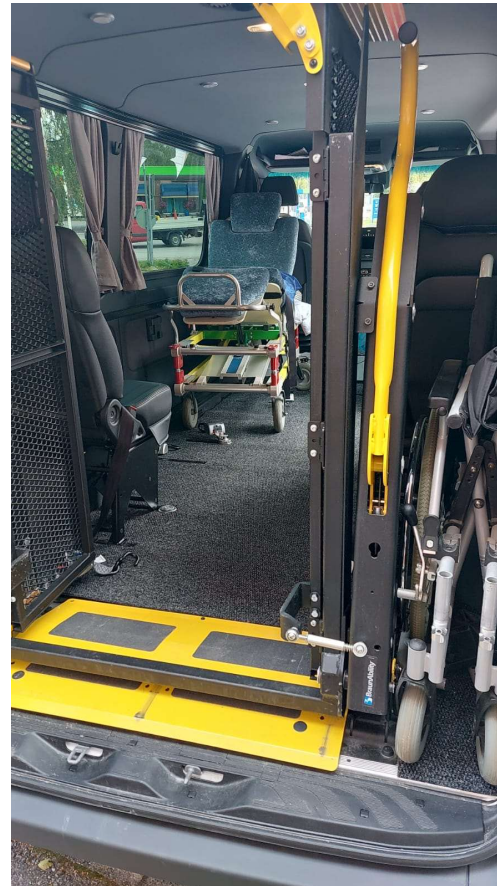
Mitä tietoja Kela-taksin tilaamiseen tarvitaan?

Kun soitetaan tilausvälityskeskukseen, kysytään sieltä matkan järjestämiseen ja korvaamiseen liittyviä tietoja mm:

- asiakkaan nimi ja henkilötunnus
- osoite, josta asiakas noudetaan
- matkan määränpää (esim. sairaala)
- puhelinnumero, josta tarvittaessa saa lisätietoja
- peruste taksin käytölle (terveydentila)
- mahdolliset apuvälineet, tarviiko pyörätuolin/paarit
- saattaja mukana?

Kuvia pyörätuoli- /paaritaksista sisältä

Punainen Risti

KYSYMYKSIÄ?

Lähteet:

- Diojen kuvituskuvat: papunet.net , pixaby.com
- Korte, Myllyrinne; Ensiapu 2019
- Terveyskirjasto.fi
- Kaypahoito.fi
- Lääkeinfo.fi
- Kela.fi/nain-tilaat-taksin

Kuva: Jenni Ojala

MAINOSPALA:

OSASTOJEN VALMIUDEN JA ENSIAPUTOIMINNAN JATKOKOULUTUS

- **pe-la 15.-16.10.2021**
- **Nynäs, hinta 20€** (ilm. DL30.9.2021)
- Osastojen kokonaisvalmiuden ja ensiaputoiminnan ylläpito ja kehittäminen. Toiminta- ja harjoitteluvinkkejä ensiapuryhmille terveysturvallisesti.
- Koulutusta tuetaan osastotuen koulutusosuudesta.
- Tarkoitettu osastojen hälytysvalmiudessa oleville vapaaehtoisille
- Lisätietoja ja ilmoittautuminen:

<https://vapaaehtoiset.punainenristi.fi/event/12330>

KIITOS OSALLISTUMISESTA! ANNATHAN PALAUTETTA:

<https://www.lyyti.fi/questions/c97332f52f>

Seuraava etäryhmäilta **6.10.2021**
klo: 18.-19.30

Autettavan tutkiminen ja tilan arvio

Kuva: SPR aineistopankki, kuvaaja Benjamin Suomela